כתובת על ארון הקבורה של אחירם מלך גבל

ארון הקבורה של אחירם

ארון קבורה זה שנמצא בגבל (ביבלוס) שבלבנון והמתוארך בין 1250 ל- 1000 לפנה"ס, נושא את הכתובת העתיקה ביותר שנמצאה בכתב הפניקי. על הצילום, הודגשו קווי החציבה כדי להבליט את הצורות החצובות בו. הכתובת נמצאת על המכסה של הארון.

בצילום הבא נראות המלים הראשונות בכתובת:

עם שיפור קל של Adobe Photoshop, הכתובת נראת כך:

פלאי הטכנולוגיה מאפשרים להדגיש את האות "א" שלא ניתן לראותה בעין ובצילום המקורי.

כך נראה תעתיק של הכתובת שנלקח מספרה של עדה ירדני "ספר הכתב העברי". (ההבלטה הנראת בצילום מאוחרת יותר מהתעתיק ולכן ה "א" וסימן ההפרדה בין המילים חסרים בשורה הראשונה).

15日125159日K59160日本山山が071159 K 1多159日より日本リリョコ大139日本し 135年9154年713463日12512日か 15159日1127129717601日9日17年4日+ 1月4251日年11日日かいまりの日17年4日+ 1月4251日日1251日3日1日1251日9日17日57

: "Phoenician Ahiram" וכך נראית הכתובת תוך שימוש בגופן

| 1241423|| 7月|| 1201|| 1291||| 1291||| 1291||| 1291||| 1291||| 1291||| 1291||| 1291|||||||

האותיות האחרונות בתעתיק מאד בלתי ברורות כך שיתכן והשכתוב שלי של האותיות אחרי המלה "ימח" (ימח), בשורה האחרונה, מוטעה.

בגופן עברי מודרני, זה נראה כך: (ה- "ן" המפריד בין מלים בכתובת הפניקית שונה ל ":" בתעתיק העברי)

ארנ:זפעל:אתבעל:בנאחרמ:מלדגבל:

לאחרמ:אבה:כשתה:בעלמ:

ואל:מלכ:במלכמ:וסכנ:בסנמ:

ותמא:מחנת:עלי:גבל:ויגל:ארנ:זנ:

תחתספ:חטר:משפטה:תהתפכ:כסא:מלכה:

ונחת:תברכ:על:גבל:והא:ימח:זרעה:לפבשרל

ואם קצת שיפוץ הנה התוכן:

ארן זְפעל אָתֹבעל בן אחָרם מלך גבל לאחָרם אבּה' כשתה בעלם. ואל מלך במלכים, סכן בסכנים ותמא מחנת עלי גבל ויגל ארן זו תחתסף חטר משפטה תתהפך כסא מלכה, ונחת תברך על גבל. והָא ימח זרעה לפבשרל (אני מניח שזיהוי האותיות בשתי המלים האחרונות שגוי)

בעברית מודרנית זה ישמע בערך כך:

ארון שבנה איתובעל בן אחירם מלך גבל לאחירם אביו כשתם לעולמים. ואם מלך במלכים או שליחו בשליחים יקים מחנה (יפתח במלחמה) עלי גבל ויפתח ארון זה – ישבר מטה משפטו ויתהפך כס מלכותו. ותבורך בשלום גבל והוא ימח זרעו [ובן בשר לא יהי לו]

כיוון שאינני בלשן והפרוש הוא על סמך ידיעת עברית בת זמננו בלבד ועל אינטרפרטציה שלי של האותיות בתעתיק (בעקר במלים האחרונות), יתכן שיש שגיאות בתרגום זה. נדמה לי בכל זאת שהבנתי את רוח הדברים.

> יורם גנת. 21.8.2006